

شفافیت؛ کلید حفظ مشارکت‌های اجتماعی

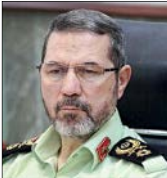
مردم در بحران‌ها به اشکال مختلف طبیعی و غیرطبیعی مشارکت بیشتری برای کمک به هم‌نوعان انجام می‌دهند.این مشارکت‌ها می‌تواند به‌روش‌های مختلف صورت گیرد؛ به‌عنوان مثال می‌توان به کمک‌های نقدی برای تأمین اقلام موردنیاز، بازسازی مناطق آسیب‌دیده و تأمین پوشاک و خوراک اشاره کرد که ازجمله رایج‌ترین شیوه‌های کمک‌رسانی است. شیوه دیگر مشارکت برای رفع مشکلات کمک‌های غیر نقدی است که به‌جای پرداخت مستقیم پول، لوازم و اقلام موردنیاز تأمین می‌شود.در دوران کرونا بارها شاهد اخباری بودیم که مردم لوازم بهداشتی و درمانی از قبیل ماسک، شوینده، تجهیزات پزشکی، بسته‌های آذوقه و ... تهیه کرده و بین افراد مختلف نیازمند توزیع کرده‌اند. شیوه دیگر مشارکت مردم در شرایط بحرانی ارائه مستقیم خدمت است. به‌عنوان مثال، کادر درمانی بدون دریافت پول خدمات مرتبط ارائه می‌کنند. یا افراد برای نظافت مراکز درمانی مراجعه و کمک می‌کنند. برخی بنگاه‌ها و شرکت‌ها هم در قالب مسئولیت اجتماعی در این شرایط فعالیت‌های انسان دوستانه‌خود را افزایش می‌دهند تا کمکی به افراد درگیر بحران کرده باشند. دراین بین مهم این است که هر چه مردم مشارکت بیشتری داشته باشند، مدیریت بحران و ارائه خدمات به افراد نیازمند بهتر صورت می‌گیرد.

همچنین یکی از راه‌های افزایش و استمرار این مشارکت‌ها اعتمادسازی است و معمولا در جوامعی که سرمایه اجتماعی بالاتر باشد، این میزان مشارکت بیشتر خواهد بود و نشان می‌دهد اعتماد اجتماعی بالا معمولا زمینه مشارکت بیشتر را فراهم می‌کند. علاوه بر این، برخی مواقع درخواست مسئولان عالی‌رتبه کشورها ازجمله رهبران دینی یا سیاسی و حتی قومی می‌تواند در شرایط بحرانی بر میزان مشارکت مردم بیفزاید. همین‌طور گروه‌های مرجع و افراد شناخته‌شده در عرصه‌های ورزشی، هنری و... نیز ازجمله گروه‌های تأثیرگذار برافزایش میزان مشارکت در شرایط بحرانی هستند. در کنار فعالیت این افراد و گروه‌ها نکته مهم در جلب مشارکت و پایداری آن شفافیت، اطلاع‌رسانی صحیح و مستمر و مبتنی بر شواهد واقعی است. هرقدر شفافیت بیشتر و نیازهای واقعی شناسایی شود و نحوه عملکرد به‌موقع و دقیق در دسترس مردم قرار بگیرد. احتمال پایداری و استمرار و حتی افزایش کمک‌ها و حمایت‌های مردمی و بنگاه‌ها را شاهد خواهیم بود که پشتوانه بزرگ و مهمی برای کشور در جهت افزایش همبستگی اجتماعی هم خواهد بود. افزون بر این، باید یادآور شد انتساب روش‌های مناسب و آسان و خلاقیت در اطلاع‌رسانی و بهره‌گیری از ظرفیت فناوری‌های نوین، رسانه‌ها و سازمان‌های غیردولتی برای جلب مشارکت مردم و تسهیل ارائه کمک‌ها چه نقدی و چه غیرنقدی نیز نقش مهمی درافزایش مشارکت مردم خواهد داشت.

ایران بالاترین آمار پزشکان زیبایی در خاورمیانه را دارد

نایب‌رئیس انجمن جراحان پلاستیک و زیبایی گفت: انگلیس حدود ۵۰۰ تا ۶۰۰ جراح پلاستیک و زیبایی و ایران ۳۴۰ جراح پلاستیک دارد که بالاترین آمار در منطقه خاورمیانه را به خود اختصاص داده است.

به گزارش جام جم، بابک نیکو مرام با اشاره به آغاز اعمال زیبایی از هفته پیش با رعایت پروتکل‌های بهداشتی در کشور، افزود: انجام جراحی زیبایی برای افراد دارای بیماری زمینه‌ای و مشکل قلبی ریسک خطر بالایی دارد. وی ادامه داد: همزمان با شروع بیماری کرونا در بسیاری از کشورهای جهان انجام عمل‌های غیرضروری ازجمله جراحی‌های زیبایی کاهش یافت. ولی با گذشت پیک شیوع ویروس کووید-۱۹ جراحی‌های مختلف از سر گرفته شد. نیکو مرام با اشاره به این‌که پیش از انجام جراحی پلاستیک و زیبایی، وضعیت سلامت فرد به‌صورت کامل رصد می‌شود، گفت: افرادی که بیماری زمینه‌ای خاص و مشکلات قلبی و عروقی نداشته باشند به‌صورت کنترل‌شده جراحی برایشان انجام می‌گیرد.

کمک‌های بی‌سابقه مردم در دوران کرونا سبب شد بسیاری از کم‌توجهی‌های دولت به چشم نیاید

عکس:

میزان

تمدید تاریخ اعزام کنکوری‌های مشمول

تقی مهری، رئیس نظام وظیفه عمومی ناجا از تمدید تاریخ اعزام داوطلبان کنکور تا اول آذر خبر داد و گفت: فارغ التحصیلان دیپلم که دفترچه اعزام به خدمت دارند، می‌توانند با همراه داشتن کارت شرکت در کنکور به دفاتر خدمات پلیس ۱۰۰ مراجعه و تاریخ اعزام خود را تمدید کنند. وی افزود: مشمولان شرکت‌کننده در آزمون‌های کارشناسی ارشد و دکتری که مجاز به انتخاب رشته شده‌اند نیز می‌توانند با همراه داشتن برگ مجاز به انتخاب رشته برای تمدید تاریخ اعزام به دفاتر پلیس ۱۰۰ مراجعه کنند. / جام‌جم دیلی

اگر نخواستید به مدرسه نروید!

محسن حاجی میرزایی، وزیر آموزش و پرورش گفت: هیچ‌کس مجاز نیست که دانش‌آموزان را ملزم به حضور در مدرسه کند. درهای مدرسه باز است و آموزش برای هر تعدادی از دانش‌آموزان که به مدرسه بیایند، برگزار می‌شود. وی افزود: شنیده شد برخی مدارس غیردولتی و حتی دولتی الزام کرده بودند که دانش‌آموزان حتما باید در مدرسه حضور پیدا کنند، ولی ما از اول نکتیم الزامی به حضور دانش‌آموزان هست، بلکه گفتیم اولویت و ترجیح ما آموزش حضوری است. / جام‌جم دیلی

۴۰۰ درصد رشد در سایه تورم

آمارهای شگفت‌انگیز افزایش کمک‌های مردمی تنها محدود به کمیته‌امداد امام خمینی (ره) نیست، رئیس مجمع خیرین استان تهران هم به جام‌جم از افزایش چشمگیر این کمک‌ها می‌گوید. محسن ولیی‌نوی معتقد است کرونا در کنار همه تهدیدهایش فرصتی برای فراهم‌کردن بستری برای دست‌گیری ساخته است.

او می‌افزاید: «این روحیه از همان ابتدا با تشکیل گروه‌های مردمی در ضدعفونی‌کردن معابر خودش را نشان داد. این ماجرا با بیانات رهبر معظم انقلاب در نیمه‌شعبان هم سرعت بیشتری گرفت و افزایش چشمگیری داشت.

کرونا به‌رغم تهدیدهایش فرصتی برای همدلی بین مردم پدید آورد. این روحیه تعاون میان مردم تنها محدود به کمک‌های نقدی نمی‌شد و در بسیاری از موارد دیگر هم خودش را نشان داد، از بخشیدن اجاره‌بهای مغازه‌ها و طرح همسایه خوب گرفته تا بخششی که بسیاری از صاحبخانه‌ها نسبت به مستاجرین خود داشتند.»

آن طور که رئیس مجمع خیرین استان تهران می‌گوید امسال نسبت به سال گذشته بخش کمک‌های مردمی ۴۰۰ درصد رشد داشته است و این افزایش شگفت کمک‌های مردمی در شرایطی بوده است که تورم افزایش بسیاری داشته و معیشت شهروندان سخت‌تر شده است.

شگفتانه پویش‌های مردمی

کند. محمد زهرابی، رئیس بسیج سازندگی کشور و دبیر و سخنگوی رزمایش کمک‌های مومنانه می‌زان بالای مشارکت‌های مردمی در پیوستن به این پویش ملی را برای خود بزرگ‌ارکنندگان هم «غیرقابل باور» خواند. او به جام‌جم گفت: «پیش‌بینی ما بر اساس وضعیت نابسامان معیشتی مردم به‌واسطه گرفتاری‌های مرتبط با بیماری کرونا بسیار کمتر از لطفی بود که مردم به این پویش داشتند. تازه این کمک‌ها بخشی از مواردی است که ما توانستیم محاسبه کنیم.» به باور او هفت‌میلیون و ۱۵۰هزار بسته معیشتی و سه‌میلیون نفری که این بسته‌ها شامل آنها شده است می‌تواند به‌عنوان رکوردی از میزان کمک‌های مردمی ثبت شود.

وحید قبادی‌دانا، رئیس سازمان بهزیستی هم اعلام کرد: «مجموعاً ۳۰میلیارد تومان کمک‌های مردمی در مرحله‌اول پویش ایران همدل به دست مددجویان بهزیستی رسید.»

نگاه جامعه‌شناسی

فطرت و غریزه بشری مرتبط می‌دانند. آنها معتقدند مقایسه شرایط بحرانی کرونا با سیل یا زلزله در يك منطقه تفاوت‌های آشکاری دارد، چرا که تاثیر کرونا نه در يك منطقه که در تمام کشور جاری است.

در واقع مردم می‌دانند شرایط بحرانی بسیار بیشتر از گذشته نزدیک به زندگی خود آنهاست و همین باعث شده است این کمک‌ها محدود به يك دوره زمانی نباشد و در تمام این مدت تداوم داشته باشد.

سالار اجتهد، جامعه‌شناس نیز به جام‌جم می‌گوید: «همیشه مردم و سازمان‌های مردم‌نهاد در شرایط بحران از دولت‌ها پیش بوده‌اند و شرایط کنونی هم از این ماجرا مستثنا نیست، بنابراین نمی‌توان آن را منفک از بقیه رفتارها تحلیل کرد.» او ادامه می‌دهد: «اتفاقا در شرایط بحرانی ناامید شده‌اند و خودشان آستین بالا زده‌اند تا به کمک هموطنان خودشان بشتابند. عده دیگری هم آن را نه نتیجه تغییر رفتار جامعه ایرانی و به نوعی به

در کنار کمک‌های مردمی به نهاد‌ها پویش‌های بسیاری هم در این میان شکل گرفت، یکی از آنها پویش «ایران همدل» بود که در فاصله‌ای کوتاه بدل به بزرگ‌ترین پویش ملی کشور شد.

ایران همدل از نیمه‌شعبان امسال آغاز شد. رهبر معظم انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای در سخنرانی تلویزیونی به‌مناسبت نیمه‌شعبان امسال و با اشاره به مشکلاتی که به خاطر کرونا برای برخی مردم پیش آمده، فرمودند: «ماه رمضان، ماه اتفاق است. ماه ایثار است. ماه کمک به مستمندان است. چه خوب است که یک رزمایش گسترده‌ای در کشور به وجود بیاید برای مواسات و همدلی و کمک مؤمنانه به نیازمندان و فقرا که این اگر اتفاق بیفتد، خاطره خوشی را از امسال، در ذهن‌ها خواهد گذاشت.»

همین پیام موجب شد پویشی به نام ایران همدل در سراسر ایران با هدف فراگیرشدن مفهوم مواسات در جامعه اسلامی آغاز به کار شود.

در شرایط کرونایی افزایش داشته است.

علیرضا عسگریان، معاون مشارکت‌های مردمی کمیته‌امداد این افزایش کمک‌های مردمی را حاصل «عمیق شدن گرایش احساسی، دینی و اعتقادی» می‌داند. او به جام‌جم می‌گوید: «افزایش میزان مشارکت‌های مردمی شاید یک مقدار تعجب‌آور باشد. امسال میزان کمک‌های مردمی در طرح اکرام ایتم به ۱۱۰۰ میلیارد تومان می‌رسد درحالی‌که سال گذشته کمک‌های مردمی ۱۰۰میلیارد تومان بود، البته میزان کمک‌های مردمی در سال گذشته هم جهش داشته است.»

کمک‌های شگفت‌انگیز

هرچند دغدغه ابتدایی شیوع کرونا هراس از ابتلا بود، اما خیلی زود این هراس جایش را به یک بیم فراگیرتری به نام کسادی کسب‌وکار و دغدغه معیشت داد. نگرانی بسیاری از نهادهای حامی نیازمندان در همان روزهای ابتدایی هم همین بود، این‌که با همان شرایط معمول به‌واسطه اقتصاد نابسامان سفره نیازمندان کوچک‌تر شده بود و با فراگیری کرونا و از رونق افتادن کسب‌وکارها این مشکل بیش ازپیش به چشم خواهد آمد. اما خبرهایی که از کمیته‌امداد امام خمینی (ره) می‌رسد از این حکایت دارد که کمک‌های مردمی به نیازمندان

کار بزرگ مردم به روایت آمارها

تعجب‌آور خوانده شدن میزان کمک‌های مردمی به کمیته‌امداد امام خمینی (ره) وقتی ملموس‌تر می‌شود که به برخی آمارهای ارائه‌شده از میزان این کمک‌ها دقت کنیم. مرتضی بختیاری، رئیس کمیته‌امداد امام خمینی (ره) همین چند وقت پیش افزایش میزان کمک‌های مردمی به این نهاد را در عید قربان نسبت به سال گذشته ۸۲درصد عنوان کرده بود که رقمی قابل‌توجه است. او این توجه به نیازمندان را با توجه به شیوع ویروس کرونا، تورم و افزایش قیمت‌ها «کار بزرگی از سوی مردم» دانسته است. محمد فلاحی، مسؤول بخش شبکه‌های مردمی و امور خیریه کمیته‌امداد تهران هم گفته است: «از زمانی که رهبر معظم انقلاب فرمودند کمک‌های مؤمنانه

افزایش ۱۲۱ درصدی کمک‌های بهزیستی

سازمان بهزیستی هم از نهادهایی بوده که براساس آمارهای ارائه‌شده، شاهد افزایش میزان کمک‌های مردمی بوده است. به گواه این آمارها در پویش تهیه ملزومات بهداشتی برای مبارزه با کرونا (اسفندماه ۹۸) مبلغ ۱۵۷میلیارد ریال و در پویش همدلی مؤمنانه در ماه رمضان امسال، بیش از ۲۸۱۵میلیارد ریال جمع‌آوری شده است.

ذوالفقار یزدان‌مهر، معاون مشارکت‌های مردمی، موسسات غیردولتی، توانمندسازی و امور مجلس سازمان بهزیستی کشور می‌گوید این کمک‌ها در قالب پویش‌های متفاوتی صورت گرفته است. او می‌افزاید: «همچنین پویشی با عنوان «حلقه وصل باشیم» در سال ۹۸ اجرا شد که میزان کمک‌های جمع‌آوری‌شده در این پویش مبلغ ۱۱۶میلیارد ریال بود و با این مبلغ ۲۴۰جهیزیه برای نوجروسان تحت پوشش بهزیستی، تهیه شد.» مهدی کاظمی، رئیس

رئیس مجمع خیرین استان تهران می‌گوید امسال نسبت به سال گذشته کمک‌های مردمی ۴۰۰ درصد بیشتر شده است

کمک مومنانه ۱۰۰۰ میلیاردی شد

افزایش کمک‌های مردم در نهادهای مردمی و دولتی ثابت می‌کند همبستگی اجتماعی در بین ایرانیان گسستنی نیست

افزایش کمک‌های مردمی در روزهای کرونا درست شبیه همان مثال لیوان نیمه‌پری است که عده‌ای آن را خالی می‌بینند و عده‌ای به نیمه‌پر آن دقیق

می‌شوند. همین است که تعبیرهای مختلفی هم در این رابطه شکل گرفته است. برخی آن را حاصل ناکارآمدی دولت‌ها در کمک‌رسانی در شرایط بحران می‌دانند و عده‌ای به رفتارشناسی جامعه ایرانی اشاره دارند که در اوج بحران‌های اقتصادی طبق آیین و سنت‌های پیشینیان و شاعرن مذهبی‌شان توجه عمیقی به محیط پیرامونی خود دارند. این قصه از جایی جالب توجه‌تر می‌شود که همواره یک شکلی از خودتحمقیری همراه با رفتار جامعه ایرانی بوده، این‌که همیشه در مقام مقایسه وضعیت رفتاری هموطنانش را پایین‌تر از شهروندان غربی متصور بوده و حالا آن طور که آمارها گواهی می‌دهند نه تنها وضعیت ایران در شرایط کرونا در کمک‌رسانی نسبت به بسیاری از کشورهای غربی پایین نیست که می‌تواند حداقل در این زمینه یکی از سردمداران هم باشد. کمیته‌امداد میزان کمک‌های مردمی در طرح ایتم امسال را ۱۱۰۰میلیارد تومان عنوان کرده، رقمی که نسبت به سال گذشته افزایش محسوسی دارد. از سوی دیگر سازمان داوطلبان جمعیت هلال احمر خرداد امسال از کمک ۹۴۰میلیارد تومانی مردمی در خصوص کرونا خبر می‌دهد درحالی‌که این رقم در فروردین امسال فقط ۳۷۶میلیارد تومان بود.

این آمار در حالی ارائه‌شده که در کنار این نهادپویش‌هایی هم شکل گرفته که بی‌هیاهو در حال جمع‌آوری کمک‌های مردمی و رساندن آن به مردم آسیب‌دیده از کرونا هستند. نه این‌که موضوع تازه‌ای باشد که پیش ازاین هم همواره مردم درراه یاری‌رساندن به درماندگان در شرایط بحران پیشتاز بوده‌اند، از سیل سیستمان بگیردی تازه‌لته‌های گهگاهی در این سرزمین، اما

ایرادی که درگذشته به این رفتار وارد بوده، تب‌تند کمک‌هایی است که زود به عرق نشسته است و حالا تداوم کمک‌های مردمی به نیازمندان امانشان از یختی رفتار آنها دارد.

میثم اسماعیلی

جامعه

کاظمی:

در ماه رمضان

امسال نسبت به

سال گذشته میزان

کمک‌های مردمی

تا ۱۲۱درصد رشد

داشته است

عسگریان:

امسال میزان

کمک‌های مردمی

در طرح اکرام ایتم

به ۱۱۰۰میلیارد

تومان می‌رسد

درحالی‌که سال

گذشته کمک‌های

مردمی ۱۰۱میلیارد

تومان بود